

DAGNY THORSEN

Offentliggjort d. *10. august 2016*

Dagny Thorsen blev født i 1922 i Guldsmedgade og har i mange år boet i Thomas Nielsens Gade. Hun måtte ud at tjene allerede som 14-årig og mødte senere sin mand, da hun arbejdede ved DSB. Det blev også til arbejde for Røde Kors under krigen.

Bent Hjortshøj interviewer.

Interviewdato: 4. juni 2016

HVOR ER DU FØDT OG OPVOKSET, OG HVOR MANGE SØSKENDE HAR DU?

Jeg er født i Guldsmedgade 14, og der boede jeg de første syv år. Jeg gik i Paradisgades Skole, og så flyttede mine forældre igen til Fredericiagade. Det eksisterer ikke mere, der hvor vi boede, det har banken fået. I alle de små gader kendte vi hinanden

Mor havde to børn før, og sammen med min far fik hun to børn.

Hver fredag, når far kom hjem fik min mor en femkroners seddel, og så gik jeg med min storebror til købmand og købe maden til hele ugen.

Min far blev hurtigt invalid. Han var møbelsnedker, og det havde ødelagt hans lunger. Så hun gik så ud og vaskede storvask for folk for fem kroner og vaskede trapper for folk for to kroner. Det var mange penge dengang i 20'erne. Der var ikke så meget at give af.

Jeg er døbt i Domkirken og konfirmeret i Pauls kirken.

Alle de små gader, hvor biografen var og den anden lille biograf ...

JÆGERGÅRDSGADE.

... i en af de små gader der lå jo også chokoladefabrikken, hvor piger kom ind.

ELVIRASMINDE?

Ja. Det ved jeg heller ikke, om eksisterer mere.

I DAG ER DET JO LAVET OM TIL SMARTE KONTORER OG ALT SÅDAN NOGET, IKKE?

De har lavet fuldstændig om dernede. Hvis jeg kommer ind i byen, der i bunden, så kan jeg slet ikke kende noget af det. De har jo bygget op, ikke, nu for eksempel på havnen dernede med det hvide hus og sådan. Det er jo koloenormt.

JA, DET ER VOLDSOMT STORT, AARHUS SKIFTER ANSIGT LIGE I ØJEBLIKKET.

Jeg kender nogle pensionister dernede. De siger, det er utæt, og det er koldt om vinteren og varmt om sommeren. Det er jo glas det hele. Men de har et vidunderligt bibliotek dernede.

JA, DOKK1. DET ER DERNEDE, JEG SIDDER, NÅR JEG LAVER NOGET FOR STADSARKIVET.

Det er så, hvad jeg har hørt.

DET ER STORT. MEN DER ER MANGE UNGE MENNESKER DERNEDE, SOM HAR TAGET DET VIRKELIG TIL SIG. DER BLIVER MANGE GODE FOREDRAG DERNEDE. DER FOREGÅR RIGTIG MANGE SJØVE TING DERNEDE. DET GØR DER.

Jeg har jo kørsel, fordi min ben ikke er så gode mere, chaufførerne fortæller mig jo så meget.

SKOLEGANG

MEN DAGNY, HVAD MED SKOLE?

Jeg gik på Paradisgades Skole det første år. Da så far og mor flyttede, kom jeg i Frederiks Allés Skole.

DET ER VIST IKKE EN, DER FINDES MERE.

Nej, den ikke eksisterer ikke mere. Valdemarsgade, den gik jo ned og rundt der, og så lå begge skolerne der, og så kom kasernen.

HVAD VAR SÅDAN EN TYPISK SKOLEDAG FOR DIG?

Vi skulle jo møde klokken otte hver morgen og have fri klokken to, hvis ikke vi havde været uartige og fik en sveder.

SÅ FIK DU VEL MULIGHEDEN FOR ENTEN AT FÅ EN PÅ SIDEN AF HOVEDET ELLER FÅ EN SVEDER, IKKE?

Jo, de var rigtig sure den gang. Vi skulle lægge fingrene op, og så slog han med linealen. De var lidt hårde dengang.

HVAD VAR DIT YNDLINGSFAG, HVAD SYNTES DU VAR INTERESSANT?

Jeg kunne godt lide historie og regning. Det var noget af det, jeg bedst kunne lide. Det kan jeg stadig. Jeg gætter meget kryds og tværs og sådan noget. Jeg får en masse viden, som jeg faktisk ikke ved. Og ligesådan jeg ser fjernsyn, de gamle ting, som jeg også godt kan lide at se.

MEN DEN EKSAMEN, DU SÅ FIK, VAR DET SÅ EN, DU KUNNE BRUGE SENERE HEN I LIVET TIL NOGET?

Altså, vi kom jo ud af 7. klasse, og far og mor havde ikke mange penge, så de kunne ikke have os to hjemme. Vi måtte jo ud at tjene, også helst hvor vi fik kost og logi.

OVEN I KØBET, SÅ I KUNNE REJSE HJEMMEFRA?

HJEMMEFRA SOM 14-ÅRIG

Ja. Jeg rejste så sydpå på en gård. Jeg var jo kun 14 år. Det var tidligt. Men så var jeg der et halvt år det ene sted, sommer, og vinteråret et andet sted.

VAR DET NOGET, DER VAR ALMINDELIGT OGSÅ FOR DINE KAMMERATER?

Der var mange af dem, der var piger på gårdene. De fik jo 25 kroner om måneden og kost og logi. Det siger jo meget dengang. Vi skulle betale 20 kroner til vores forældre, og så havde vi fem kroner til os selv. Vi kunne komme i biografen for 25 øre. Det var ikke så dyrt dengang. Men ellers så ... Ja, det ved jeg såmænd ikke.

DET VAR SÅ BÅDE TIL TØJ OG ALT MULIGT?

Ja.

OG DET VIL SIGE, DE 20 KRONER DINE FORÆLDRE FIK, DET VAR NOGET, DE INKASSEREDE.

Ja. De hjalp jo også, når jeg skulle have noget. Jeg synes, det var ... Min bror gjorde jo ligesådan. Han var nede på Royal ... opvasker eller hvad det kaldes ... Så kom min lillesøster jo så til i '25.

MEN HVAD MED JERES FRITID. I HAVDE VEL LIDT FRITID EN GANG I MELLEM. HVAD LAVEDE I?

Altså, jeg gik meget til gymnastik og svømning. Det var sådan noget, jeg godt kunne lide. Men det jo blev hurtigt ødelagt, da krigen kom. Fuldstændig. Jeg var 18 år, da krigen brød ud. Den var hård for mig. Der boede jeg så på Kommunehospitalet. Der var jeg nede i diætkøkkenet.

NÅ, DU ARBEJDEDE DEROPPE?

Ja. Der arbejdede jeg oppe de fem år, krigen varede. Det var et godt sted. Der fik man 75 kroner om måneden.

SÅ FIK DU LIDT MERE TIL DIG SELV.

Ja, det gjorde jeg.

DU BEGYNDTE VEL OGSÅ PÅ ET TIDSPUNKT AT PROTESTERE, OG SIGE, HVORFOR SKULLE DU ...? MEN DET VAR JO TIDERNE, IKKE?

Ja, hvad kunne vi få? Jeg husker, min konfirmationskjole kostede 9,85 kroner, og jeg fik 98 kroner i konfirmationsgave.

DET HAR DA VÆRET MANGE PENGE. DET MÅ HAVE VÆRET EN MINDRE FORMUE

Ja, det var det. Når jeg fortæller mine oldebørn det. Jeg har lige været til konfirmation ved en af dem, og hun fik 16.000 kroner.

JAMEN, DET GØR DE JO I DAG. DE FÅR JO FORMUER I DAG, SIMPELT HEN.

En computer og alt muligt.

VI KAN SLET IKKE FORSTÅ ALT DET DER. SÅDAN HAR TIDERNE JO ÆNDRET SIG.

De køber deres unger i dag.

TRAF SIN MAND VED DSB

JA DER ER LIDT AF DET. MEN JEG KAN FORSTÅ PÅ DET HELE, AT DU BLEV GIFT OG FIK EN MASSE BØRN?

Jeg fik to – to piger.

HVAD SKETE DER SÅ MED JERES BØRN. HVAD KOM DE SÅ TIL AT LAVE?

Da jeg blev gift, så holdt jeg op med at arbejde, fordi han kunne godt forsørge mig. Han fik jo dengang 128 kroner om ugen i '46.

HVAD LAVEDE DIN MAND?

Han var ved DSB. Han arbejdede jo på mange forskellige tider. Han gjorde rent nede på Risten ... under broen.

DER HAR MIN MOR OGSÅ ARBEJDET NEDE ENGANG, SÅ HAR DIN MAND KENDT MIN MOR GARANTERET. HUN HAR OGSÅ ARBEJDET DERNEDE ... PÅ RISTEN

Ja, det gjorde jeg jo også, da jeg lærte min mand at kende kende. Det er egentlig sjovt, fordi jeg har jo en masse billeder fra dengang. Så er det, om jeg kan huske, hvad bog det er i, så skal jeg kigge det hele igennem. Det kunne jo godt være, dine forældre var der. Jeg kan ikke rigtig huske navne i dag.

ALTSÅ, MIN MOR HUN HED EDITH HJORTSHØJ, OG SÅ VAR DER OGSÅ EN, DER HED RUTH UDSEN, SOM OGSÅ ARBEJDEDE DERNEDE.

Var han også i trafikken eller rengøringen?

MIN MOR VAR DERNEDE, MIN FAR ARBEJDEDE IKKE DERNEDE. MEN MIN PAFAR SENERE HEN, SOM HED GUNNAR MORTENSEN, HAN VAR FORMAND FOR DANSK JERNBANEFORBUND.

Årh, jamen, så tror jeg nok, jeg har snakket med dem.

HAN KOM FRA GLYNGØRE.

Ja, så det har jeg nok. Selvom man ikke rigtigt kan huske navne i dag, fordi der var så mange.

JEG VED DET. DET VAR EN STOR ARBEJDSPLADS.

Ja, uha ja, vi var 12 piger, og så var der de mænd, der vaskede vinduer ... og sådan noget.

RANGEREDE TOGENE OG ALT MULIGT.

Ja, skiftede dem om og gav dem vand på og alt muligt. Det var jo en god tid. Da krigen var slut, tog jeg så et halvt år til København. Jeg skulle prøve at se, om, som folk siger, København det er en god by. Det er en møgkedelig by!

JEG HAR SELV TO BØRN DEROVRE.

Men altså, det har jo nok forandret sig for dem, som har været der senere. Men altså dengang var det en møgkedelig by, fordi jeg var jo alene. Sådan er det.

MEN DIN UDDANNELSE, VAR DET SÅ NOGET, DU FIK TRUKKET NED OVER HOVEDET, ELLER FIK DU LOV TIL SELV AT BESTEMME?

Nej, jeg havde ikke rigtig noget uddannelse. Det gjorde man ikke. Det var der ikke råd til det. Så fik jeg jo så to børn, i '50 flyttede jeg herop. Og jeg har boet her siden.

ALTSÅ HER OPPE OMKRING AMTSSYGEHUSET?

Jeg boede oppe ved kiosken før, og der boede jeg i 62 år. Min veninde på 3. sal og mig. Vi er næsten lige gamle, og hun er også flyttet herind i den her opgang. Så vi har fulgtes ad.

SÅ I HAR FULGTES AD.

ARBEJDE FOR RØDE KORS UNDER KRIGEN

NU SNAKKER DU SELV OM KRIGEN. DET MÅ NATURLIGVIS HAVE VÆRET EN STOR OMVÆLTNING FOR ALLE DANSKE FAMILIER. DET MÅ HAVE VÆRET MEGET VOLDSOMT?

Ja altså, vi skulle jo være hjemme klokken 7. Så var jeg jo så i Røde Kors, så havde jeg to timer, to gange om ugen, jeg måtte komme ud efter klokken 7, og så hvis der kom nogen ulykker og sådan, så skulle jeg jo op i stuen, vi fik jo alle sammen taget blod, for der skete jo flere ulykker rundt omkring.

DER VAR JO DEN STORE EKSPLOSION NEDE PÅ HAVNEN.

Ja, det var der nemlig. Der var mange. Der var jo også den deroppe fra ... hvad hedder den?... Universitetet.

JA, DA DE BOMBEDE DET DEROPPE.

Også et par stykker mere.

JA. SÅ BLEV DER RINGET EFTER JER, SÅ SKULLE I STILLE OP?

Ja, selvom jeg var på arbejde, så skulle jeg jo.

MEN DE KENDTE JO SÅ DIN BLODTYPE.

Ja.

JEG HAR SELV VÆRET BLODDONOR HELE MIT LIV. SÅ DET KENDER JEG GODT DET DER.

Det var jeg i mange år, indtil jeg fyldte [?], så kunne jeg ikke.

NEJ, SÅ KAN MAN IKKE. I DAG BLIVER MAN JO SCREENET FOR ALT MULIGT SIMPELT HEN.

Der var mange grimme episoder og sådan noget, fordi når man så udleverede til døren, vi havde sådan en klap, vi kunne sætte for, ellers rendte tyskerne jo ind. Helt ind i køkkenet. Det ville vi ikke have. Så fik vi lavet sådan et bræt, for at de skulle blive derude.

HVAD VILLE DE IND I KØKKENET EFTER? MAD?

Ja, de skulle jo hente mad til deres ... Husk på, de havde jo taget hele børneafdelingen på Kommunehospitalet, den nederste det er jo børneafdelingen, der jagede de børnene op i B, og så tog de den.

TIL DERES EGNE SÅREDE SOLDATER, OG SOLDATER, DER VAR BLEVET SYGE?

Ja, og der hentede de så mad. De var jo sommetider – Uha – de var sommetider helt, så man tænkte: "Ajjj" Ja. "Vi skal have Eier, Eier, Eier... og Butter ... Butter ... Butter."

JA, DET VILLE DE GERNE HAVE.

Ja, og så sagde man: "I får ikke mere end de her 10 gram, færdig!"

DET VAR RATIONERINGEN PÅ DET. SELVFLØGELIG.

De andre, de skulle ikke have mere end vores danskere. Det er klart. Sådan er det jo.

MEN DET KUNNE I SÅ GODT ADMINISTRERE DET DER OVER FOR TYSKERNE?

Ja. Vores to ledere, de var klar over ... De kom altid, når de hørte, der var nogle tyskere, der forlangte noget mere. Så kom de jo så farende.

OG DE KUNNE GODT SÆTTE SIG I RESPEKT?

Ja.

FALDT FOR PERLER

MEN DU MÅ DA HAVE HAFT LIDT FRITID? HAR DU IKKE HAFT ANDET END ARBEJDE. ALTSÅ DU SVØMMEDE OG ... MEN DER VAR MÅSKE IKKE TID TIL SÅDAN NOGET.

Jeg kom i en klub i 1981, hvor de lavede stoftryk. Så prøvede jeg det. Og så prøvede jeg at sy lidt. Det var jeg nu ikke ferm til. Men så kom der et hold engang og underviste os i perler, og det faldt jeg så for, og det var jeg så, indtil jeg blev 85 ... med perler.

SÅ DET HAR HOLDT VED?

Ja. Men nu ser jeg ikke så godt mere.

DET ER SÅDAN NOGET RIGTIG FINT NOGET.

Ja, det er meget småt. Og så har jeg lavet sådan et maleri som der med blomsten.

NÅ HAR DU LAVET DET? NAJ, DET ER FLOT!

Det er en slags syning ... Smoking hed det, og så har jeg strikket og strikket og strikket. Til alle mine ni oldebørn.

LANGT TIL BØRN OG OLDEBØRN

JA, DET KAN JEG SÅ FORSTÅ, DU HAR MANGE BØRN OG OLDEBØRN. MEN DE BOR VEL IKKE ALLE SAMMEN I AARHUS I DAG?

Nej, desværre.

DET ER DESVÆRRE, DET DER SKER.

Ålborg, Esbjerg, Viborg og Hinnerup.

MEN DE BOR I DANMARK ALLE SAMMEN?

Ja, heldigvis. Men altså, turen til Esbjerg, den er dyr. Vi skal jo betale den mindstepris i benzin. Det koster mig altså 650 kroner at komme derop.

AT KOMME TIL ESBJERG? OKAY

Med den kørsel der, og så skal jeg hjem igen.

DET ER LIGE FØR, DU KUNNE TAGE MED RYAN AIR TIL SYDITALIEN TIL DE PENGE.

Jeg synes, det er for dyrt. Taksten siger 4,10 de første 100 kilometer, og så er det ni kroner.

MEN DET ER, FORDI DU IKKE KAN REJSE MED TOG OG SÅDAN NOGLE TING.

Jeg kan ikke komme ind i toget, jeg har jo rollatoren.

JA, DET KAN JEG GODT SE, OP DU HAR IKKE NOGEN TIL AT HJÆLPE DIG MED AT KOMME IND OG UD.

Det er jo også mange år siden, jeg holdt op med at køre med bus. To gange skete det, at benet hang uden for, når han kørte, så ...

NEJ, DET DUER IKKE.

Gamle mennesker, de er ikke så hurtige. Men det er chaufførerne altså.

JA, MAN HØRER OM NOGLE TILFÆLDE, HVOR FOLK SIDDER FAST I DØREN, OG SÅ KØRER DEN MED DEM HEN AD VEJEN.

Ja, to gange. Men altså, der skete mig ikke noget, andet at jeg fik nogle knubs.

MEN DET VAR DA GODT, AT DER IKKE SKETE MERE SÅ.

GAMLE TUDSER, DER KLARER SIG FINT

Men så gik det jo nedad bakke, da jeg så i 2011 brækkede det venstre ben, og så flyttede jeg herover i '12, og det var en stor og dejlig omvæltning. Fra 54 m² til 82,6 m².

JEG KAN SE, DU HAR SÅDAN ET KØKKEN, ET STORT KØKKEN SØRME.

Ja, en balsal.

OG SÅ ET STORT SOVEVÆRELSE OG EN STOR DEJLIG STUE OG TOILET OG BAD ...

... Bad. Det hele er der. Det eneste, der er smålig her, det er klædeskabet.

MAN KAN SIGE, DU HAR JO SÅ KUN DIG SELV.

Ja, jeg har kun mig selv, og jeg klarer jo mig selv, jeg laver også selv mad.

NÅ, DET GØR DU STADIGVÆK?

Men hjælp til rengøring og storvask.

OG INDKØB FÅR DU OGSÅ HJÆLP TIL?

Det gør min datter, hun køber ind for mig hver mandag, det store og tunge, så kan jeg selv gå ud og handle det andet.

MEN HAR I NOGET FÆLLESSKAB HER I HUSET?

Ja, vi har en klub om tirsdagen. Den har sommerferie i øjeblikket. Vi er en 15-16 stykker. Men det er ene unge mennesker, selvom der er tre stykker af dem der er helt hvidhårede, så man tænker, de må være gamle dem der, gud fri mig, så kunne jeg være mor til dem.

MEN DET ER OGSÅ, FORDI DU SELV ER EN FRISK GAMMEL DAME, IKKE?

Jeg klarer mig jo godt selv. Jeg kan det meste.

JA, AF EN DAME PÅ 90 ÅR. DET ER JO IMPONERENDE.

Det kniber at komme ned på gulvet og ligesådan at få sko og strømper på.

DET TROR JEG IKKE, DU SKAL VÆRE SÅ GAMMEL FOR IKKE AT KUNNE FINDE UD AF.

Men ellers vi gamle tudser der, vi klarer os jo fint.

OM BØRN, NABOSKAB OG FULDSKÆG

HVAD SYNES DU OM DANMARK I DAG, BÅDE SOM NATION OG EN DEL AF EU? HVORDAN SYNES DU, DET ER GÅET LANDET SOM HELHED I ALLE DE ÅR, DU HAR VÆRET TIL? HAR DU VÆRET TILFREDS MED DEN UDVIKLING, DER ER SKET?

Ja, det er måske somme tider lige ... 60'erne gik det meget hurtigt. Vi kunne ikke følge med. Husk på, dengang da jeg boede deroppe. Vi var jo 12 familier i hver opgang, og når vi havde fastelavnsfest, så var det sommetider 400 børn ...

DET VAR DE STORE ÅRGANGE.

I min opgang var der 22 spædbørn på én gang.

Og her der er ingen børn. Jeg ser jo aldrig nogen på altanerne. Nej, det kan de jo ikke, for de er jo på arbejde. De går på arbejde begge to.

OG UNGERNE ER I INSTITUTION.

Ja. Dem kører de afsted med klokken 7 om morgenen. Men der er jo meget få børn. Sidste år til jul der var der 11 børn ... i sådan stor blok som det her. Alle har jo biler i dag.

Min ovenbo, hun havde fire børn, og der var flere af vores, der havde syv, og en havde ni. Men altså syv og seks og fem og fire, det var der mange, der havde, dengang. Men i dag er der ingen, der kommer hinanden ved.

SIKKERT IKKE PÅ SAMME MÅDE SOM DENGANG.

Da jeg flyttede ind, der først, der kom der en ældre dame ned og sagde: "Velkommen til opgangen!" Det, syntes jeg, var så pænt. Og da jeg så flyttede, så kom manden, der bor inde ved siden af. Han sagde: "Goddag Dagny og velkommen til!" Det varmer ens hjerte. Men han er en syg mand, men en flinker fyr, men har det her ...

PARKINSON?

Nej, det er ikke sådan noget. Det er noget andet. Men han ryster på alting. Men alle de andre, der bor her, jeg vil tippe, de ældste, de er i 60'erne, og så de yngre, de er i 35-års alderen. Det kan da godt være, de er lidt mere. Mange af dem har jo fuldkæg, det ved jeg ikke.

DET HAR DE JO I DAG. OVEN I KØBET STORT.

Jeg synes ikke, det er pænt at rende rundt med sådan en måtte, og så med savl ned ad det. Nej, det synes jeg ikke er pænt. Så må det hellere ... Nej, et lille skæg.

SÅ SYNES DU, MIT ER OKAY?

Ja, det kan jeg lide. Det er, som man siger, lidt mandigt. Men altså, det er så forskelligt. Men min bedstefar han havde jo stort skæg.

DET ER TIDERNE, DER SKIFTER LIDT.

De her unge mennesker på en 18-19 år ... Der bor een ... der var særlig een med et stort et, frygtelig måtte. Og han er så glad for det. Han går ... ligesom de unge piger, der stryger deres hår.

UDDANNELSE FØR OG NU

NÅR VI NU SNAKKER OM DE UNGE MENNESKER. MANGE AF DE UNGE I DAG FÅR EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE, HVOR NOGLE POLITIKERE MENER, AT VI ER ALTSÅ FOR FÅ, DER OGSÅ GERNE VIL HAVE EN HÅNDVÆRKSMESSIG UDDANNELSE, SOM VI GJORDE FØR I TIDEN. OG VI MANGLER JO HÅNDVÆRKERE I DAG. HVAD MENER DU OM DET?

Vi har tre, der er 18 år, og de ved ikke rigtig, hvad de vil. Forældrene siger, at så må du lave et eller andet. Drengene de har sådan lidt arbejde ... pigen hun går med aviser, for at have lidt. Men det er svært for dem, hvad de skal vælge. Den ældste, ham der bliver 19, han vil gerne være landmand. Men han kvier sig lidt ved det, for der er så mange, der siger: "Nå, skal du også være en bonderøv?" Og pigen vil gerne noget på kontor, det lærer de jo fra små ben af, børn i dag. Den næstmindste, der er tre år, af mine oldebørn. Han kigger på de her skærme. Det er de født med.

HVAD SÅ DINE BØRN, HVAD HAR DE SÅ LAVET?

Min ældste datter, hun gik forretningsvejen. Og det var hun så nede i Brugsen, og så blev hun slagter i Brugsen, og det er hun udlært som. Da de så fik børn, den ældste, så måtte jeg jo tage børnene. Det er den eneste måde, vi kunne hjælpe dem p , ved at tage børnene. Så kostede de jo ikke penge på dem i børnehave. Så havde jeg den ældste af børnebørnene, ham der bliver 47 i dag, ham havde jeg fra han var 17 dage, til han blev seks. De kom med ham klokken 7 om morgenen og hentede ham klokken 7. Min datter var jo i forretning, og min svigersøn var handelsrejsende, rejste i parfume og alt sådan noget. Sådan er det. Den anden hun er udlært børnehavepædagog, og hun er lige gået på efterløn ..., nej pension. Hun er lige blevet 65. Såh ... så ville hun ikke mere. Så har hun arbejdet, siden hun var 17, så synes hun, det var nok. Og det er også godt nok.

POLITIK, PRIORITERINGER OG EU

AARHUS SKAL VÆRE KULTURHOVEDSTAD. DE BRUGER EN FORFÆRDELIG MASSE PENGE PÅ ALT DET DER, OG NOGEN SYNES, DET ER FINT, DET ER GODT, VI KAN VISE FLAGET UDE I VERDEN. OG ANDRE SYNES, VI KUNNE BRUGE PENGENE PÅ NOGET MERE JORDNÆRT, SKOLER, HOSPITALER, DAGINSTITUTIONER OG SÅ VIDERE OG SÅ VIDERE. DET ER ET SVÆRT SPØRGSMÅL.

Ja, det er både for og i mod, fordi jeg kan da godt se, at det er godt for nogle af de unge. Men hvad så dem, der er lidt ældre, som ikke kan få nogenting? Der går bare alt for mange arbejdsløse. Det gør der i dag. Jeg synes, alt for mange i 30-års alderen, de går arbejdsløse.

JA, DER ER MANGE. DET HØRTE VI OGSÅ DEN ANDEN DAG, AT DER ER 10.000 PÅ OVERFØRSELSINDKOMST, DER HAR VÆRET DE SIDSTE 10 ÅR.

Ja, det er rigtig mange. Det var ligesom min veninde, der sagde: "Hørte du presse i nat?" "Nej, ikke så sent". "De sagde altså "Nej" i England." Så sagde jeg, "Nå, men det var så godt!". Det er godt nok, så bliver vi ved at sende flæsk og smør derop.

DET MÅ VI JO SE, OM VI GØR. ENGLAND SKAL JO HAVE NOGET AT SPISE SÅ ...

Ja. Vi havde jo en god handel derop til. Jeg synes, at det er forkert, at de dernede i Frankrig skal bestemme det hele. Det synes, jeg er forkert, for de har så mange penge i dens kasse, så du drømmer ikke om det. Men de hjælper sgu ikke nogen. Det, synes jeg, det er da uretfærdigt. Jeg hører jo ... jeg er jo af den gamle skole, jeg skal jo altid høre Radioavisen, ikke.

DET ER KLART, DU ER JO HISTORIEINTERESSERET, IKKE?

Ja. Og så er det jo, så hører man jo lidt af hvert, ikke? Med alting altså. Jeg kan heller ikke lide, det der de slår hinanden ihjel og alt det der. Det, synes jeg, er noget forfærdeligt noget, at to mennesker ikke kan skændes, enes, at de så går rundt og skyder, som det passer dem. Det er forkasteligt.

DANMARKS UDVIKLING SIDEN 1920'ERNE

DAGNY, JEG HAR LIGE ET SIDSTE SPØRGSMÅL TIL DIG, OG DET ER MERE OVERORDNET. HVAD ER DIT GODE RÅD TIL UNGE MENNESKER I DAG? OG HAR DU VÆRET TILFREDS MED DIT LIV, BÅDE SOM MOR OG MED JOBBET OG I DET HELE TAGET. OG SÅ DEN SIDSTE TING, OG DET, SYNES JEG, ER SÅ FLOT. DU HAR JO I PRINCIPPET VÆRET MED TIL AT SKABE ET AF DE BEDSTE LANDE AT LEVE I. DET ER JO DIN GENERATION, DER HAR VÆRET MED TIL DET. HVAD SIGER DU TIL DET?

Det mener jeg også, at vi har, fordi jeg har jo kunnet se, hvordan man går frem ti år for ti år for ti år.

DU KAN SE, DENGANG DU LEVEDE I 20'ERNE OG 30'ERNE, HVORDAN DET VAR AT LEVE DENGANG.

Ja, jeg er født i '22. Jeg synes altså, det var frygteligt i 20'erne, hvor ALLE var arbejdsløse. ALLE! Og de stod i kø for at få franskbrød og rugbrød.

OG DE FIK JO IKKE UNDERSTØTTELSE, SOM DE GØR I DAG. DE FIK JO INGENTING.

Så blev døren lukket, nu var der ikke mere franskbrød, der var ikke mere rugbrød. Så måtte folk gå hjem. Og det ... jeg synes, at mange af tingene de stiger forfærdeligt ... Min datter, hun siger også: "Mor kan du huske, vi fik 5 øre. 5 øre i lommepenge dengang, og de kunne få 5 pinocchiokugler for 1 øre. Hvad kan du få for en femmer i dag? Intet! Du kan heller ikke få noget for en tier.

ET GODT LIV

Ellers så synes jeg, mit liv har været ... Jeg havde en ejegod mand. Desværre døde han et halvt år før guldbrylluppet. Men ... han var jo 10 år ældre end mig. Og så ... men ellers synes jeg, mit liv er gået godt .. jeg har skånet ... nej, altså jeg har ikke været god ved mig selv, fordi jeg har jo røget, og det er jo ikke godt. Så brækkede jeg benet i '11, så kom jeg på sygehuset og lå en måned. Og så tænkte jeg: "Guud, når du kan ligge på sygehuset en måned uden at ryge, så kan du også lade være, når du kommer hjem." Så holdt jeg.

OG DET VAR FRA DAG ET? DET VAR FLOT. DET VAR IMPONERENDE.

Ja. Og det er jo så fem år siden. Jeg har kun to af mine oldebørn, der ryger, kun to. Heldigvis. Men ... og så har jeg et barnebarn, der ryger.

DET ER IKKE LIGESOM DE GAMLE DAGE. DE GODE GAMLE DAGE. DER VAR DER MANGE MENNESKER, DER RØG. NÅR MAN VAR TIL KONFIRMATIONER OG SÅDAN, MAN KUNNE IKKE SKÆRE SIG IGENNEM SÅDAN ET FESTLOKALE.

Som min datter siger: "Det er kun en gang imellem, du ikke har det godt, Mor." Det er ... hvis jeg bliver bange for et eller andet, det kan bare være en bette lille ting, så kan jeg ikke få luft, så må jeg lige, du ved, og det er jo, fordi jeg har det der KOL. Det er jo min egen skyld.

DU HAR JO VIDST, DET KUNNE HAVE NOGLE KONSEKVENSER.

Det var fordi, det var under krigen, der fik vi en ration: Tre cigaretter om dagen, og der var sgu ikke nogen andre, der skulle have den ration. Det er det dumme, jeg har gjort. Men nu er jeg jo så blevet 93.

DET ER DA OGSÅ NOGET AF EN ALDER, DET ER DA FLOT.

Det er da lidt.

DET BEGYNDER DA AT LIGNE NOGET.

Ja det gør. Men altså, når jeg har været nede i Møllestien. Der er jo flere mennesker nede, jeg kender. Der er en, der er 97, ja og 91. Der er flere af dem, der er sidst i 80'erne og 90, og de klarer sig nogenlunde. Nej ikke hende, der mangler begge ben, hun kan ikke klare sig. Men hun er en livsstrikk, så ... Der er mange sørgelige mennesker til.

DET ER KLART, DU OPLEVER NOGET GENNEM SÅDAN ET LIV, DET KAN IKKE UNDGÅS ANDET, END AT DET OGSÅ GIVER NOGLE BLÅ MÆRKER IND IMELLEM. DET VILLE DA VÆRE UNDERLIGT NOK, OGSÅ FORDI DU HAR JO EN STOR FAMILIE, OG DU HAR SIKKERT KENDT EN MASSE MENNESKER.

Vi er 22 med dine, mine og vores børn. Sådan er det jo i dag. Men vi er der alle sammen.

JA, DET VAR DET FØRSTE, JEG SÅ PÅ, DA JEG KOM IND. DET ER NOGET AF EN FORSAMLING.

Der er to små børn.

DET ER DEJLIGT SÅDAN ET BILLEDE.

Det var på min 90 års fødselsdag.

DET ER JO FINT AT FÅ SÅDAN ET BILLEDE DER.

Det foregik her. Det bord [slår i bordet] blev slået ud, og det andet blev slået ud ... De kunne være der allesammen. Så smed vi sofa og det hele over til væggen. Der var mægtig med plads.

DET ER OGSÅ EN STOR STUE, IKKE.

Ja altså, de seks her: Stuen, 1., 2. Og de er ens til begge sider, bare modsat. Det er de eneste, der er nogenlunde værd. De andre, de har køkkenet inde ved siden af sofaen.

ET KØKKEN-ALRUM NÆRMEST?

Det, synes jeg, er trist.

MEN DER HAR DU DA GODE FORHOLD HER. SKAL JEG LOVE FOR.

Ja, altså det er jo også blevet meget større, altså de fleste. Men der er alligevel et par stykker, der er 19,66 ... kvadrat, og det er ikke stort, og så er der skråvinduer. Men vi har jo fået altaner deroppe med selskabslokaler og alt muligt. Det hele er deroppe.

DET ER JO FORNEMT. DET ER JO GODT.

Ja, det kan ikke være anderledes. Man kan gå op til ligesom haver deroppe, der er blomster, bænke og borde og det hele.

OG DER ER ELEVATOR OP, KAN JEG SE.

Og der har vi jo så nøgler allesammen. Det der kniber bare lidt, det er de uartige unger, der stjæler cykler og bryder ind hos folk.

JA, DET ER JO TRÆLS. MEN DE ER SGU ALLE STEDER.

Ja, det er der ikke noget at gøre ved.

TAK DAGNY